

Rektorkollegiets Udvalg om Uddannelsespolitik: Indledende indspil til regeringens sprogstrategi

Rektorkollegiets Udvalg om Uddannelsespolitik (RUP) har med interesse noteret sig uddannelses- og forskningsministerens udtalelser om, at regeringen planlægger at udforme en national sprogstrategi. Øget internationalisering betyder, at Danmark i stigende grad kan have gavn af, at befolkningen bredt set har gode fremmedsprogskompetencer. Forholdene for fremmedsprog på universiteterne er dog ikke gunstige, og det har ført til, at flere udbud og uddannelser inden for sprog er blevet lukket. RUP er bekymret over udviklingen, og hilser derfor initiativ om en sprogstrategi meget velkomment. Det er universiteternes holdning, at en samlet og tværgående strategi er nødvendig for at sikre kvalitet og volumen i sproguddannelserne.

RUP har på dette tidlige stadie i processen en række overvejelser, som RUP vil opfordre til, at Uddannelses- og Forskningsministeriet tager med sig i det forberedende arbejde med en national sprogstrategi:

- En national sprogstrategi bør have fokus på sprog gennem hele uddannelsesforløbet – fra grundskole – over ungdomsuddannelse – til universitetsuddannelser, og også den modsatte vej, hvad gælder lærerkræfterne. Derfor er det glædeligt, at den nationale sprogstrategi udarbejdes i et samarbejde mellem Uddannelses- og Forskningsministeriet og Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling. Vilkaerne for sprogundervisning og sproguddannelse på de forskellige uddannelsesstrin er gensidigt afhængige, og det er helt afgørende, at en sprogstrategi tager udgangspunkt i det samlede uddannelsessystem.
- RUP er betænkelig ved den nye læreruddannelse, hvor undervisning i fremmedsprogfaget kun udgør 30 ECTS point af den samlede uddannelse for folkeskolelærere i fremmedsprog. Der er en risiko for, at skolelærerne ikke bliver tilstrækkeligt klædt på til at sikre god undervisning til eleverne i folkeskolen. Især når folkeskolereformen har fremrykket starten for 2. fremmedsprog til 5. klassesstrin.
- RUP ønsker at undersøge mulighederne for at styrke sproglæreruddannelserne i det samlede uddannelsessystem og er i gang med at indlede et samarbejde med Danske Professionshøjskoler for at afdække mulighederne for en samlet indsats. Men der er også behov for en systematisk afdækning af fagudbud og nationale og internationale samarbejder på fremmedsprogområdet – dvs. hhv. samarbejdet mellem universiteter, professionshøjskoler, gymnasier, erhvervsskoler, erhverv mv. og samarbejdet mellem danske og internationale uddannelses- og forskningsinstitutioner. I den forbindelse er det vigtigt at huske på den erhvervsfaglige dimension af sprog med henblik på, at en sprogstrategi mere målrettet skal komme erhvervslivet til gode.

- RUP er opmærksom på, at det er universiteternes ansvar at kunne forsyne gymnasierne med dygtige gymnasielærere i fremmedsprog. I den forbindelse er det væsentligt, at gymnasier i alle Danmarks regioner har adgang til kvalificerede kandidater, hvilket har betydning for den geografiske placering af sproguddannelserne på universiteterne.
- Det er vigtigt for sproguddannelsernes kvalitet, at der kan tilvejebringes en bæredygtig finansiering, også for de små fag, og at der kan opretholdes en vis kritisk masse i forskningsmiljøet blandt det videnskabelige personale. Universiteterne har arbejdet for at styrke søgningen til sproguddannelserne, men det kan være nødvendigt, at regeringen politisk prioriterer solide rammer for uddannelserne. Der er også behov for mere fleksible muligheder for sammenlægning af fag og samarbejde om sproguddannelser universiteterne i mellem. Det kunne eksempelvis overvejes at åbne for nationale samarbejder i stil med internationale fællesuddannelser som joint degrees eller double degrees.
- Der bør afsøges måder at styrke sprogkompetencerne hos elever og studerende bredt set, på tværs af fag og uddannelser. På universiteterne kunne det være en mulighed at lade flere sprog indgå som element i andre fag – eksempelvis ved at undervisning og eksamen kan finde sted på flere sprog under hensyntagen til studerendes indgangsniveau, så de studerende fastholder en flersproget kompetence fra gymnasiet.

RUP vil følge arbejdet med en sprogstrategi indgående og forventer at kunne bidrage med yderligere indspil på et senere tidspunkt i processen.